

Kako se ravna z maslom, surovim maslom in sirom? Kje smo še! Ali ni žalostno, da v Ljubljano prihaja sir iz Švicarskega, celó surovo fino maslo (puter) pošilja v neko štacuno v Ljubljano nek gospodar z Goriškega. Res je, da vrli Bohinjci, kateri imajo to srečo, da imajo izvrstnega gosp. Mesarja za svojega duhovnega pa tudi gospodarskega svetovalca, lepo napredujejo, pa Bohinj je komaj en del radolškega okraja, kje je drug velik del Kranjske, kjer povsod govedo redé in od nje večinoma le maslo pridelujejo! Koliko bi bila naša Kranjska bogateja, ko bi zboljšali našo goveje pleme le za toliko, da bi vsaka krava le en polič mleka na dan več imela, torej v letu 180 poličev ali 90 bokalov in kedo mi more le očitati, da je to prenapeta številka, ker z oplemenitvijo naših krav z junci slovečih mlečnih plemen to gotovo brez dvombe dosežemo.

Na Kranjskem se nahaja po statističnih pozvedbah toliko krav: V okraji Kranjske gore 1252, v okraji radolškem 6183, v okraji kranjskem 4391, v okraji tržiškem 899, v loškem 455, v kamniškem 4352, v brdskem 3313, ljubljanskem 7912, vrhniškem 3131, logaškem 2221, loškem 1672, iderskem 2347, vipavskem 2056, senožeškem 1091, postojnskem 2467, bistriškem 1797, litijskem 2900, radeškem 1221, krškem 1664, koštanjeviškem 1369, mokronoškem 1883, trebenskem 1571, zatiškem 1886, v žužemberškem 1426, v novomeškem 2423, metliškem 1268, črnomaljskem 2200, kočevskem 4558, ribniškem 2568, in v okraji Velikih Lašč 1803 krav, toraj skupaj 78.580 krav, od vsake 90 bok. mleka v letu več, bi zneslo več mleka v deželi v enem letu za 7 milijonov in 72.200 bokalov, in če računamo vrednost 1 bokala le s 7 krajc., bi v naši domovini živinorejci 493.654 gold. več dohodkov iz umne govedoreje dobili. Res velikanska številka, pa resnična in ko bi vedno stanovitno skrbeli za to, da bi našo govedo do vrhunca zboljšali, bi lahko tudi 3krat več dohodkov od ravnokar prevdarjenih dobivali. Tu, dragi rojaki! si imamo iskati srečniših časov. Zračunil sem mleko v vrednosti le po 7 kr. bokal, čeravno zamorejo in resnično tudi izkoristujejo umni živinorejci 1 bokal po 9 do 10 kr. z izdelavo finega sira in surovega masla. Prašam le, ali je težavno privaditi se umnega mlekarstva, ali treba tu mnogo podučevanja, stroškov za mlekarniško upravo? Ne, prav lahko bi se vse to doseglo, le dobre volje treba!

(Dal. prih.)

Gospodarske skušnje.

Lim — dober gnoj sadnim drevesom.

Kuhaj pol kilo lima, in zmešaj ga s 50 litri vode; ko si zemljo okoli drevesa nekoliko zrahljal, prilij vsacemu drevesu 6—8 litrov te limove vode. — Časnik družbe kmetijske tirolske pravi, da uže v malo tednih se pokaže dober uspeh tega gnojila.

Gospodarske novice.

* *Vinski sejm v Zagrebu* se je po poročilu tajnika „Hrv.-slav. gospodarskega društva“ gosp. Fr. Kuralta v „Gosp. listu“ dosta povoljno obnesel. Hrvatska vina so tuji nepristranski trgovci za dobra vina priznali, kar bode gotovo na veliko korist hrvatski vinski trgovini, pa gotovo tudi na spodbudo za napredek ondašnje vinoreje. Prodalo se je na tem sejmu do 700 hektolitrov ali 70.000 litrov vina.

* Skoro iz vseh dežel se sliši, da je po hudi letošnji zimi sila veliko trt po vinogradih pozeblo.

* Na Ogerskem je hudi mraz meseca marcija 30 do 50 odstotkov ogršice vničil. Ozimina pa in posebno pšenica dobro letino obeta. Ravno tako ugodna poročila dohajajo iz Erdeljskega. Rež je sicer na nekaterih krajih trpela, a škoda ni velika. V nekaterih krajih je sadna drevesa in trte velika škoda zadela.

Znanstvene stvari.

Zapisnik

o 16. občnem zboru Matice slovenske

v Ljubljani 14. aprila 1880.

(Dalje.)

Zdaj poroča odbornik in tajnik A. Praprotnik o delovanji „Matice slovenske“ v preteklem letu. Poročilo glasilo se je tako:

Slavni zbor! Danes ima „Matica“ svoj šestnajsti redni občni zbor, v katerem ima njen odbor razložiti svoje delovanje v preteklem družbinem letu, to je, od 1. januarija do konca decembra 1879. leta.

Obširni popisi vsestranskega odborovega delovanja so bili uže objavljeni v natisnenih zapisnikih odborovih sej; toraj zadostuje tu poročati le o glavnih točkah.

Ves odbor je preteklo leto bil trikrat sklican v zborovanje, in sicer 5. februarja, 2. aprila in 29. novembra. Zraven teh sej pa so se v Ljubljani bivajoči odborniki večkrat sešli ter se posvetovali o raznih, vzlasti gospodarskih Matičinih zadevah. Tudi odsek za izdavanje knjig se je sešel v-elej, kedar je treba bilo posvetovati se o natisnivanju knjig in o rokopisih, ki so „Matici“ dohajali, katere so ali odborniki sami pregledovali, ali za to naprosili drugih v posamesnih strokah izvedenih presojevalcev.

„Matica“ je preteklo leto svojim udom podelila petero knjig, in sicer: 1) „Letopis“ za l. 1879., vredil predsednik dr. J. Bleiweis; 2) „Znanstveno terminologijo“, spisal M. Cigale; 3) „Grmanstvo in njega vpliv na Slovanstvo v srednjem veku“, spisal J. V.; 4) „Raznim delom (pesniškim in igrokaznim) Jovana Vesela-Koseški-ga dodatek“; — ustanovnikom pa vrh teh knjig po §. 5. društvenih pravil še 5) „Hrvatsko slovnico“ za Slovence“, spisal Franjo Marn.

Da se je lani izdanje teh knjig nekoliko zakasnilo, krivo je največ bilo to, da so se mnogim pisateljem korekture njihovih člankov iz Ljubljane na njihove domove pošiljale, kar je mnogokrat zeló zavleklo natis.

Za knjige, ki jih bodo častiti gosp. udje za prihodnja leta dobili, ima „Matica“ uže več rokopisov ali pripravljenih, ali obljubljenih. Med temi naj bodo omenjeni le ti-le:

1) „Logika“ in „Dušoslovje“, spisal dr. Jos. Križan;

2) „Slovenska slovnica“ po Miklošičevi primerjalni, spisal prof. J. Šuman (oba rokopisa uže izgotovljena);

3) za „Letopis“ nabranega je uže precej gradiva, na pr. „Iz srednje Afrike“, spisal P. Chrisog. Majar, — „V Karlovci“, spisal dr. Iv. Tavčar, — „O Jordanu“ (Jordanis), spisal g. Rutar, — „Oko in vid“ (s podobami), spisal Jak. Žnidaršič, in več drugih;

4) gosp. prof. Glowacky spisuje „Floro slovenskih dežel“;

5) gosp. prof. Majciger je odboru naznanil, da vreduje „Slovenski Štajer“, II. del, za katerega ima sedaj razen zgodovinarja vse pisatelje naprošene, zato obeta, da bode delo do konca septembra dovršeno;